

Balanç del 2020 i perspectives pel 2021 del sector avícola català

El sector avícola resisteix i enceta un nou exercici marcat per la incertesa

- El 2020 se saldarà amb una pèrdua del 10% de la producció de carn d'aviram entre el març i el desembre.
- Les empreses han plantat cara a les dificultats amb un escàs suport per part de les administracions.
- Joan Anton Rafecas continuarà a la presidència de la FAC fins al 2024.

Barcelona, 28 de gener de 2021. – L'any 2020 ha estat un exercici atípic en tots els aspectes per al sector avícola. La pandèmia de la COVID-19 ha produït un escenari absolutament excepcional i ha causat canvis importants tant en l'activitat productiva com en els mercats. Aquesta excepcionalitat fa difícil que el 2020 pugui encaixar en les anàlisis d'evolució del sector, tant pel que fa a la seva relació amb els exercicis anteriors com al seu paper en les tendències de cara al futur. Per al 2021 es preveu un manteniment de les condicions actuals en el primer semestre de l'any. Tot i això davant les previsions de control de la pandèmia es treballa amb la possibilitat de reactivació dels mercats abans que acabi l'any.

Un any marcat per la COVID-19

L'aviram de carn va patir una caiguda significativa de les vendes entre els mesos de març i abril del 2020, causada principalment per l'aturada brusca del turisme, i la forta reducció de la demanda al canal Horeca (l'hostaleria i la restauració). Els productors van haver de gestionar l'excés d'oferta adoptant mesures extraordinàries com la congelació o l'exportació a preus baixos i el sector va ser capaç d'absorbir una part de la sobreproducció de manera interna, mitjançant acords entre empreses.

Es preveu que el sector avícola de carn tanqui el 2020 amb una caiguda del 10% en la producció entre març i desembre respecte del mateix període de l'any anterior. Per al 2021 no es preveu una recuperació del volum de producció, tot i que les empreses avícoles s'han preparat per a donar resposta a una possible reactivació de la demanda en la segona meitat de l'any.

El mercat de l'ou ha estat marcat al 2020 per l'aturada de determinats sectors econòmics i les oscil·lacions en la demanda. El consum domèstic ha crescut lleugerament respecte l'any anterior, amb una demanda especialment elevada a la primavera. En canvi, la del canal Horeca i la indústria alimentària ha patit una forta davallada, el que ha arrossegat els preus a la baixa tant a l'ou per consum domèstic com a l'industrial. Per al 2021 es preveu que es mantinguin les oscil·lacions i la imprevisibilitat del 2020 tot i que hi ha perspectives de millora a mesura que els mercats es vagin recuperant.

Manca de suport de l'administració

El sector avícola ha rebut una escassa atenció per part de les administracions a l'hora d'afrontar les dificultats sorgides per la pandèmia, tot i tenir un pes important en l'àmbit agroalimentari. L'Administració no va saber donar resposta a la situació que es va generar a l'inici de la pandèmia i posteriorment les empreses avícoles no han pogut accedir a les ajudes adreçades a la ramaderia, ja que aquestes no han tingut en compte les particularitats del nostre sector.

Joan Anton Rafecas, president de la FAC, demana que es tinguin en compte aquestes particularitats: "Cal articular uns mecanismes de suport adients per al sector, que proporcionin una resposta ràpida i eficaç en cas de crisi greu i que tinguin en compte la singularitat de la producció de carn d'aviram, en especial l'elevat nivell d'integració i la coexistència d'integracions de mides i tipologies molt diverses".

Els canvis en la normativa i la influència aviària, principals reptes pel 2021

L'aprovació i entrada en vigor del nou Reial Decret d'ordenació avícola, que introdueix canvis importants en l'ordenació del sector, és un dels grans temes que ocuparan la seva agenda en el futur pròxim. La FAC ha expressat la seva voluntat de participar en el desplegament del nou marc normatiu que l'administració catalana haurà de dur a terme dins l'àmbit de les seves competències.

La influència aviària torna a ser motiu de preocupació per a les empreses avícoles i ha estat causa de l'adopció de mesures extraordinàries a les granges catalanes a finals del 2020, davant l'aproximació de la Influència Aviària d'Alta Patogenicitat (IAAP) H5N8, una variant molt contagiosa. Al desembre la FAC va sol·licitar al Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) de la Generalitat de Catalunya la imposició del confinament de totes les aus de producció i domèstiques en territori català com a mesura de prevenció i contenció de la malaltia. El DARPA va decretar la mesura a finals de desembre per un període inicial de vuit setmanes. Davant l'aparició recent de focus en aus salvatges a Catalunya, la FAC ha demanat al DARPA l'extensió d'aquest període.

En base a l'experiència recent i davant els reptes que es plantegen per al sector, la FAC aposta per un canvi en la forma d'interlocució formal amb l'administració catalana i considera que el model actual, en què la relació s'articula a través de la taula amb sindicats i cooperatives per determinar les polítiques i a través de les taules sectorials, és insuficient i cal anar un pas més enllà per donar resposta a les necessitats actuals del sector.

Renovació de Joan Anton Rafecas com a president de la FAC | Balanç 2017-2020

La Junta de la FAC va aprovar a finals del 2020 la renovació de Joan Anton Rafecas com a president de l'entitat, per un període addicional de quatre anys.

El primer mandat de Rafecas, del 2017 al 2020, s'ha desenvolupat en un marc de canvis importants en la configuració del sector, amb una empresa associada que ha traslladat part de la seva activitat fora de Catalunya i amb el creixement d'altres, juntament amb una certa tendència a la concentració. En el sector de l'ou, però, s'han incorporat a la FAC nous associats de dimensió petita d'abast local dedicats a la producció

alternativa. En general, les empreses productores han seguit un procés de diversificació dels seus productes per a donar resposta als canvis en la demanda.

A escala social, en els darrers quatre anys s'han produït canvis que tenen una influència directa tant en les empreses com sobre el conjunt del sector. Els canvis en la percepció de la societat envers la producció ramadera i la modificació dels hàbits de consum en una part dels consumidors n'és una i hem presenciat l'evolució del veganisme, de la cultura vegetariana i la preocupació pel benestar animal amb una tendència incipient a la reducció del consum de productes d'origen animal. Tot i això, la carn d'aviram fresca continua sent la més consumida a nivell mundial i tant a curt com a mig termini es preveu que el seu consum continuarà creixent.

Més enllà de les tendències i els canvis culturals, el sector avícola ha patit les campanyes de descrèdit impulsades des d'alguns sectors del moviment animalista. El sector ha hagut de suportar diverses accions organitzades en granges, que han posat en risc la seguretat de les instal·lacions i han causat un greuge important als professionals, així com la difusió massiva i constant d'informació manipulada que no reflecteix la realitat de l'avicultura. Davant aquestes situacions, la Federació Avícola Catalana apella al debat serè i equilibrat sobre els models actuals de producció, des del màxim respecte envers totes les opinions, i rebutja els actes que posen en perill la viabilitat econòmica de les empreses del sector primari i el benestar dels animals. Una de les funcions de la FAC és la difusió d'informació sobre el sector i els seus productes basada en fets i dades, per tal que els consumidors comptin amb tots els elements necessaris per a prendre decisions de consum informades.

La FAC ha fet entre el 2017 i el 2020 una tasca important en l'àmbit de la comunicació amb l'objectiu d'apropar el sector al consumidor i a les fases finals de la cadena del producte, així com de valorització dels productes avícoles. També s'ha reforçat la interlocució amb els mitjans de comunicació social i s'ha treballat en la millora de la comunicació amb els associats.

En l'àmbit institucional aquesta etapa ha culminat amb la incorporació de la FAC a Avianza, la patronal del sector avícola a l'estat espanyol, anomenada Propollo fins al 2020 i que tot just ha canviat de denominació alhora que ha reorientat la seva activitat, incorporant les funcions d'obertura de mercats exteriors i de promoció dels aliments d'origen avícola, entre altres. Dins el sector d'ous de consum la FAC està integrada des de fa temps en l'organització estatal Aseprhu.

El sector en dades | Any 2019*

PRODUCCIÓ I CONSUM D'AVIRAM

- Catalunya és una de les comunitats espanyoles capdavanteres en producció d'aviram, amb una producció de 346 milers de tones. En nombre de caps és la primera productora d'Espanya.
- A Catalunya el pollastre representa el 77,3% de la producció de carn d'aviram i el gall dindi, el 18,7%.
- Amb relació al conjunt de la producció càrnia a Catalunya, l'aviram representa el segon lloc amb un 14,4%, darrere del porcí (78,6%) i per davant del boví (5,9%).

- Els catalans consumeixen a les llars 14,46 kg de carn fresca d'aviram per persona i any, dels quals 12,48 kg són de pollastre, 1,63 de gall dindi i els 0,35 kg restants corresponen a altres aus.
- L'aviram és la carn fresca més consumida a les llars catalanes amb el 40,8% del total. La carn de porcí representa el 29,6% i el vacu el 14,6%.

PRODUCCIÓ I CONSUM D'OUS

- Catalunya té un cens de 3,95 milions de gallines ponedores, que el 2019 van produir 95,5 milions de dotzenes d'ous.
- De la producció d'ous de gallina, el 3,6% correspon a ous campers i el 2,6% són ous ecològics.
- Dins l'Estat espanyol, Catalunya és la cinquena productora d'ous.
- El consum d'ous (de gallina i altres) a les llars catalanes és de 82,4 milions de dotzenes, el que representa una mitjana de 138,1 unitats per persona i any.

PRODUCCIÓ DE CARN D'AVIRAM A CATALUNYA 2019 PER DEMARCACIONS*

	Pes canal total (kg)	%
Catalunya	345.956.266	100%
Barcelona	93.261.486	27,0%
Girona	23.576.801	6,8%
Lleida	109.061.022	31,5%
Tarragona	120.056.957	34,7%

PRODUCCIÓ D'OUS DE GALLINA PER A CONSUM HUMÀ A CATALUNYA 2019 PER DEMARCACIONS*

	Producció (milers dotzenes)	%
Catalunya	95.541	100,0%
Barcelona	10.817	11,3%
Girona	5.874	6,1%
Lleida	47.788	50,0%
Tarragona	31.062	32,5%

Sobre la FAC

La Federació Avícola Catalana (FAC) amb més de 40 anys de vida i més de 300 socis al llarg de tota la geografia catalana, representa al sector avícola davant l'Administració i davant la societat, promou i defensa la forma de producció segons els alts estàndards de qualitat de la Unió Europea.

Els socis de la FAC són empresaris, sigui quina sigui la seva personalitat jurídica, del sector avícola, el qual té una gran diversitat d'activitats i produccions que donen servei al que finalment serà l'obtenció dels aliments: ous i carn d'aviram.

Més informació: www.federacioavicola.org

Segueix-nos:

* Procedència de les dades de producció i consum:

- *Producció d'ous de gallina per a consum humà. Any 2019.* Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.
- *Consum alimentari a les llars. Any 2019.* Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.
- *Enquesta anual de sacrifici de bestiar en escorxadors. Any 2019.* Generalitat de Catalunya. Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació.